

Nr 47.*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändring av vissa vägväsendet berörande författningar.*

Genom en den 11 april 1947 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 229, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt, i statsrådet fört protokoll,

dels föreslagit riksdagen att godkänna vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 7 § förordningen den 30 juni 1943 (nr 439) om statsbidrag till städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare, för tillhandahållande av mark för allmän väg m. m.;

dels ock velat inhämta riksdagens yttrande över propositionen bilagt förslag till kungörelse om ändring i vägstadgan den 30 juni 1943 (nr 437).

De båda författningsförslagen äro av följande lydelse:

Förordning**om ändrad lydelse av 7 § förordningen den 30 juni 1943 (nr 439) om statsbidrag till städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare, för tillhandahållande av mark för allmän väg m. m.**

Härigenom förordnas, att 7 § förordningen den 30 juni 1943 om statsbidrag till städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare, för tillhandahållande av mark för allmän väg m. m. skall erhålla följande ändrade lydelse.

(Nuvarande lydelse:)

7 §.

Är kronan väghållare i stad och har denna tillhandahållit mark för byggande av allmän väg, skall till staden utgå bidrag av statsmedel för värdet av marken jämte därå belägen byggnad ävensom för vad staden visar sig hava utgivit i ersättning för intrång, som orsakas av vägens byggande eller begagnande, samt för domstols- och expropriationshandläggning. Vad i 1—6 §§ stadgats

(Föreslagen lydelse:)

7 §.

Har stad, där kronan är väghållare, eller landskommun tillhandahållit mark för byggande av allmän väg inom stadsplanlagt område, skall till sådan stad eller landskommun utgå statsbidrag enligt de i 1—6 §§ stadgade grunderna.

beträffande statsbidrag till samhälle
skall därvid äga motsvarande till-
lämpning.

Denna förordning träder i kraft
den 1 januari 1948.

Kungörelse

om ändring i vägstadgan den 30 juni 1943 (nr 437).

Härigenom förordnas, *dels* att 20, 38, 39 och 41 §§ vägstadgan den 30 juni 1943 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels ock* att i samma stadga under Avdelning II skola införas två nya paragrafer, betecknade 34 a och 34 b §§, av nedan angivna innehåll.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

20 §.

20 §.

Länsstyrelsen bestämmer — — —
Myndighet, vars verksamhetsområde beröres av företaget, så ock vägnämnd, kommunalnämnd, ägare av fastighet, över vilken vägen skall framdragas, ävensom sammanslutning och annan, som saken kan angå, skola genom länsstyrelsens försorg underrättas om den upprättade arbetsplanen, om den tid, inom vilken anmärkningar skola vara till länsstyrelsen inkomna, samt varest planen finnes tillgänglig. Envar ägare av fastighet, över vilken vägen skall framdragas, skall, därest han är känd och inom riket boende, tillika underrättas om vad av hans mark, som tages i anspråk för vägen, ävensom att lagakraftägande beslut om fastställande av arbetsplan medför skyldighet att upplåta marken till vägghållaren mot ersättning, vilken bestämes i den ordning lagen om allmänna vägar stadgar. Underrättelse till

vägnämndens ordförande.

Myndighet, vars verksamhetsområde beröres av företaget, så ock vägnämnd, kommunalnämnd, *byggnadsnämnd*, ägare av fastighet, över vilken vägen skall framdragas, ävensom sammanslutning och annan, som saken kan angå, skola genom länsstyrelsens försorg underrättas om den upprättade arbetsplanen, om den tid, inom vilken anmärkningar skola vara till länsstyrelsen inkomna, samt varest planen finnes tillgänglig. Envar ägare av fastighet, över vilken vägen skall framdragas, skall, därest han är känd och inom riket boende, tillika underrättas om vad av hans mark, som tages i anspråk för vägen, ävensom att lagakraftägande beslut om fastställande av arbetsplan medför skyldighet att upplåta marken till vägghållaren mot ersättning, vilken bestämes i den ordning lagen om allmänna vägar stadgar. Underrättelse till

(Nuvarande lydelse:)

fastighetsägare skall lämnas genom rekommenderad försändelse. Är marken samfäll, skall vad i 18 § andra stycket stadgas äga motsvarande tillämpning.

Kan företaget — — — om arbetsplanen.

Berör företaget område, för vilket stadsplan, stomplan, byggnadsplan eller avstyckningsplan fastställts, eller invid sådant område belägen mark, skall från byggnadsnämnd, där sådan finnes, inhämtas yttrande, huruvida ur plansynpunkt något är att erinra mot företaget.

(Föreslagen lydelse:)

fastighetsägare skall lämnas genom rekommenderad försändelse. Är marken samfäll, skall vad i 18 § andra stycket stadgas äga motsvarande tillämpning.

34 a §.

Innan förordnande om reglering av tillfart till allmän väg meddelas enligt 31 a § lagen om allmänna vägar, skall förslag i ämnet upprättas. Förslaget skall innefatta utredning om behovet av sådan reglering samt på vad sätt och på vilka villkor anslutning till den allmänna vägen må ske. Beträffande sådant förslag skall i tillämpliga delar gälla vad i 16—21 §§ är stadgat om arbetsplan för väg. Närmare anvisningar om förslagets uppgörande meddelas av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Avses förordnandet skola innefatta förbud mot att befintlig enskild väg, som ansluter till allmän väg, användes såsom tillfartsväg till denna, skall vägförvaltningen i länet, innan förordnandet meddelas, söka med vederbörande fastighetsägare träffa överenskommelse huru de av förbudet berörda fastigheternas behov av tillfart till den allmänna vägen skall på annat sätt tillgodoses.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

34 b §.

Vad i 25 § stadgas om beslut, varigenom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen fastställt arbetsplan, skall äga motsvarande tillämpning med avseende å förordnande, som av länsstyrelsen meddelas enligt 31 a §, 33 § första stycket eller 34 § andra stycket lagen om allmänna vägar. Förordnande enligt sistnämnda två lagrum skall delgivas jämväl vederbörande byggnadsnämnd.

38 §.

Arbetsplan skall — — — väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Vad i 15 och 17—25 §§ samt 26 § första stycket stadgats skall i tillämpliga delar gälla jämväl med avseende å arbetsplan beträffande vägbyggnadsföretag i stad, dock må arbetsplan beträffande sådan väg, som enligt fastställd stadsplan, *stomplan* eller *avstyckningsplan* skall ingå i *gata* eller annan allmän plats, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen fastställas utan att yttranden över planen inhämtats eller avgivits på sätt i 20 och 22 §§ sägs.

38 §.

Vad i 15 och 17—25 §§ samt 26 § första stycket stadgats skall i tillämpliga delar gälla jämväl med avseende å arbetsplan beträffande vägbyggnadsföretag i stad, dock må arbetsplan beträffande sådan väg, som enligt fastställd *generalplan*, stadsplan eller *byggnadsplan* skall ingå i *trafikled* eller annan allmän plats, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen fastställas utan att yttranden över planen inhämtats eller avgivits på sätt i 20 och 22 §§ sägs.

39 §.

Vad i 28—34 §§ stadgats skall äga motsvarande tillämpning med avseende å väg inom stads område.

39 §.

Vad i 28—34 b §§ stadgats skall äga motsvarande tillämpning med avseende å väg inom stads område.

41 §.

Frågor om byggande av allmän väg, förändring av enskild väg till allmän, inrättande av särskild vinterväg och indragning av väg, så ock om övertagande av väghållning, som åligger någon på grund av särskild förpliktelse, skola i stad, där kronan är väghållare, i tillämpliga delar handläggas i

41 §.

Frågor om byggande av allmän väg, förändring av enskild väg till allmän, inrättande av särskild vinterväg och indragning av väg, så ock om övertagande av väghållning, som åligger någon på grund av särskild förpliktelse, samt om meddelande av förordnanden, som avses i 34 a och 34 b §§,

(Nuvarande lydelse:)

den ordning, som stadgats beträffande allmänna vägar på landet.

(Föreslagen lydelse:)

skola i stad, där kronan är väghållare, i tillämpliga delar handläggas i den ordning, som stadgats beträffande allmänna vägar på landet.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1948.

Avstyckningsplan skall i de hänseenden, som avses i 38 § andra stycket, jämfästas med byggnadsplan.

Beträffande de skäl som ligga till grund för dessa författningsförslag hänvisar utskottet till det vid propositionen fogade protokollet.

Översikt över förslagens innehåll.

Om i stad eller stadsliknande samhälle, där kronan är väghållare, väg bygges inom område för vilket stadsplan blivit fastställd, skall staden eller samhället enligt 50 och 53 §§ lagen om allmänna vägar utan kostnad för kronan tillhandahålla den mark som erfordras för vägen. Till stadens eller samhällets kostnader härför utgår statsbidrag enligt en särskild förordning av den 30 juni 1943 (nr 439). Enligt det riksdagen förelagda förslaget till byggnadsplan skall stadsplan kunna upprättas inom landskommun utan samband med municipalbildning. I anslutning härtill har föreslagits den ändring i lagen om allmänna vägar, att det, på samma sätt som nu är stadgat beträffande stad och samhälle, där kronan är väghållare, skall åligga landskommun att tillhandahålla mark för allmän väg inom stadsplanlagt område av kommunen. Om denna i enlighet härmed tillhandahåller mark för sådan väg, har statsbidrag ansetts böra utgå till kommunen enligt samma grunder som till stad och stadsliknande samhälle. För att möjliggöra för landskommun att erhålla statsbidrag i nu nämnda fall, föreslås att 7 § i 1943 års förordning om statsbidrag för tillhandahållande av mark för allmän väg skall jämkas.

I propositionen framhålles att ett godkännande av förslagen till byggnadsplan och lag angående ändring i lagen om allmänna vägar nödvändiggör vissa ändringar även i gällande vägstadga. Enligt förslaget till sådana ändringar skall tillfälle alltid beredas byggnadsnämnd att yttra sig över upprättat förslag till arbetsplan. Ändringen föranledes av att byggnadsnämnd enligt den nya byggnadsplanstiftningen hädanefter skall finnas i alla kommuner. Vidare föreslås att i byggnadsstadgan upptagas föreskrifter om handläggningen av fråga om reglering av tillfart till allmän väg. Innan förordnande om sådan reglering meddelas, skall förslag i ämnet upprättas, innefattande utredning om behovet av reglering samt på vad sätt och på

vilka villkor anslutning till den allmänna vägen må ske. Beträffande sådant förslag skall i tillämpliga delar gälla vad som är stadgat om upprättande och utställande för granskning av arbetsplan för väg. Vidare innehåller förslaget föreskrifter om delgivning och kungörande av förordnanden om reglering av tillfart och om förbud mot byggande utmed väg samt ändrade bestämmelser om handläggning av fråga om byggande av väg inom planlagt område i stad.

De föreslagna författningarna avses skola träda i kraft den 1 januari 1948.

Utskottet.

Utskottet har vid sin granskning av förslagen funnit sig böra tillstyrka desamma samt får fördenskull hemställa, att riksdagen måtte

dels godkänna det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 7 § förordningen den 30 juni 1943 (nr 439) om statsbidrag till städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare, för tillhandahållande av mark för allmän väg m. m.;

dels ock förklara att riksdagen vid sin granskning av det vid propositionen fogade förslaget till kungörelse om ändring i vägstadgan den 30 juni 1943 (nr 437) icke funnit anledning till erinran.

Stockholm den 6 juni 1947.

På första lagutskottets vägnar:

OLOV RYLANDER.

Närvarande: se under utlåtandet nr 46.
